

Dariusz Pawelec, Jadwiga Witek

Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka - biblioteka otwarta w społecznej przestrzeni miasta

Bibliotheca Nostra : śląski kwartalnik naukowy 2/2, 9-18

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

ARTYKUŁY

DARIUSZ PAWELEC

JADWIGA WITEK

Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego

CENTRUM INFORMACJI NAUKOWEJ I BIBLIOTEKA AKADEMICKA – BIBLIOTEKA OTWARTA W SPOŁECZNEJ PRZESTRZENI MIASTA

Geneza projektu Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka (CINiBA)

Środowisko akademickie Uniwersytetów: Śląskiego i Ekonomicznego¹ od początku swojej działalności od początku odczuwało brak budynku bibliotecznego, który pozwalałby w pełni realizować funkcje księżnicy akademickiej. Czterdziestoletnia historia Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego zawiera wiele przykładów starań o polepszenie sytuacji lokalowej, a przede wszystkim warunków korzystania ze zbiorów. Idea adaptacji budynku dydaktycznego przy ul. Bankowej 14 w Katowicach zrodziła się już na początku lat siedemdziesiątych. Pod koniec następnej dekady pojawił się pomysł utworzenia naukowej biblioteki humanistycznej, na podstawie zbiorów Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego i Biblioteki Śląskiej. Wizja nowego gmachu dla biblioteki zaczęła nabierać wyrazistych kształtów pod koniec lat dziewięćdziesiątych. W 2000 r. Miasto i Gmina Katowice przejęły teren po dawnym lodowisku Torkat od Katowickiego Holdingu Węglowego i przekazały go Uniwersytetowi Śląskiemu. Rozpoczął się nowy etap - było już miejsce dla biblioteki. Uczelnia próbowała pozyskać wsparcie z budżetu państwa. Starano się do minimum ograniczyć potencjalne koszty budowy. Pojawiły się pierwsze (niezrealizowane) koncepcje architektoniczne, np. przysposobienia pozostałości lodowiska pod bibliotekę. Pod koniec 2001 roku opracowano *Studium możliwości*

¹ 1 X 2010 Akademia Ekonomiczna im. Karola Adamieckiego w Katowicach została przekształcona w Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach.

adaptacji i rozbudowy istniejącej struktury budowlanej lodowiska Torkat na Bibliotekę Główną Uniwersytetu Śląskiego.

Prace nad projektem CINIiBA zainicjowano opracowaniem programu użytkowego. Powołano zespół do analizy organizacji i struktury, specyfiki zbiorów, informacji naukowej oraz środowiska czytelników i bezpośredniego otoczenia społecznego Biblioteki (Program). 24 marca 2003 r. rozstrzygnięto konkurs Stowarzyszenia Architektów Polskich (SARP) na opracowanie koncepcji Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego. Zwyciężył projekt biura architektonicznego HS99 z Koszalina.

Kolejny etap rozpoczęło nawiązanie współpracy Uniwersytetu Śląskiego i Akademii Ekonomicznej na rzecz budowy CINIiBA. Po odrzuceniu odrębnych wniosków o dofinansowanie budowy bibliotek z funduszy europejskich², uczelnie podjęły decyzję o współpracy, którą poparło także Miasto Katowice. W efekcie 7 stycznia 2005 r. Uniwersytet Śląski, Akademia Ekonomiczna i Miasto Katowice podpisały *Porozumienie o współpracy na rzecz budowy wspólnego dla Uniwersytetu i Akademii Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej*. Następnym etapem było modyfikacja programu użytkowego wspólnej biblioteki, uwzględniającego jej nowe funkcje i potrzeby. Na podstawie Porozumienia między Uniwersytetem Śląskim (Liderem) a Akademią Ekonomiczną (Partnerem) 21 kwietnia 2008 roku została zawarta Umowa Konsorcjum, określająca zasady współpracy przy realizacji budowy obiektu CINIiBA, a także – po jej zakończeniu – w zakresie prowadzenia wspólnego Centrum Informacji.

CINIiBA – przedsięwzięcie kluczowe dla rozwoju Śląska

Punktem zwrotnym w procesie starań o finansowanie budowy nowego gmachu dla Biblioteki Uniwersyteckiej stało się nadanie projektowi CINIiBA rangi kluczowego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013³. Innowacyjny, spełniający euro-

2 Wnioski złożono w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR). Wniosek o dofinansowanie złożono w 2004 r. Uniwersytet ubiegał się w nim o dofinansowanie 75% dla projektu wartego 60 milionów złotych. Pieniądzy jednak nie udało się pozyskać. Analogiczne zapotrzebowanie zgłosiła w tym samym czasie Akademia Ekonomiczna. Odmówiono finansowania budowy dwóch bibliotek akademickich w Katowicach.

3 Ministerstwo Rozwoju Regionalnego zleciło wskazanie projektów istotnych z punktu widzenia rozwoju Śląska. „W wyniku szeregu spotkań z przedstawicielami gmin i powiatów czterech subregionów województwa śląskiego podjęto decyzję o przeznaczeniu ok. 40% ze środków Programu na dofinansowanie m. in. kluczowych inwestycji, których realizacja jest istotna z punktu widzenia nie tylko subregionów, ale także mających duże znaczenie dla całego regionu. Dla podziału środków zastosowano algorytm, uwzględniający kryteria: ludności, PKB w przeliczeniu na mieszkańca oraz wysokość bezrobocia na danym terenie, określający pulę pieniędzy dla każdego z subregionów. Powyższe środki wykorzystane będą na dofinansowanie projektów kluczowych oraz Subregionalnych Zintegrowanych Programów Rozwoju (SZPR)” (Uzasadnienie, 2006).

pejskie standardy projekt CINIiBA wpisuje się w jeden ze strategicznych celów regionalnych programów operacyjnych, jakim jest podnoszenie konkurencyjności oraz promowanie zrównoważonego rozwoju w poszczególnych województwach Polski. Nowoczesne Centrum Informatyki będzie służyło tworzeniu dobrych warunków dla wzrostu innowacji inwestycji i zatrudnienia, czego szczegółową wykładnię zawarto w *Studium wykonalności* (Studium, 2008) przygotowanym na zlecenie Uniwersytetu Śląskiego.

CINIiBA znalazła się na liście inwestycji o istotnym znaczeniu dla rozwoju Województwa Śląskiego, w ramach Priorytetu VI *Zrównoważony rozwój miast* oraz Działania 6.1 *Wzmocnienie regionalnych ośrodków wzrostu*. Efektem tych starań jest *Umowa o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013*, zawarta 8 lipca 2008 roku między Zarządzeniem Województwa Śląskiego (Instytucją Zarządzającą RPO WSL) a Konsorcjum UŚ i AE oraz faktyczne rozpoczęcie budowy we wrześniu 2009 r.

Cechy funkcjonalne gmachu CINIiBA

Funkcjonalna biblioteka akademicka oraz nowoczesne centrum informacji naukowej to niezbędne elementy wszystkich szanujących się miast uniwersyteckich. To biblioteka, która w równym stopniu gromadzi, przechowuje i udostępnia piśmiennictwo w tradycyjnej formie drukowanej oraz pełni funkcje ośrodka informacji naukowej z zasobami cyfrowymi udostępnianymi online. CINIiBA będzie funkcjonować jako złożony organizm współpracujących ze sobą instytucji, technologii, ale przede wszystkim ludzi. Jej nadrzędnym celem jest łączenie zadań informacyjnych, edukacyjnych i kulturalnych. Dzięki temu jest w stanie sprostać wymaganiom stawianym przez użytkownika (Centrum). Współczesna biblioteka naukowa, akademicka wychodzi naprzeciw nowym oczekiwaniom, przede wszystkim zmieniającemu się otoczeniu oraz różnicującym się grupom użytkowników. Książnica akademicka coraz mocniej „ingeruje” w społeczną przestrzeń miasta, w życie regionu. Z powodzeniem mierzy się ze stereotypowym wizerunkiem biblioteki naukowej dostępnej tylko dla naukowców i studentów, wykluczając udział innych osób w sytuacjach zapotrzebowania na profesjonalną, rzetelną informację.

Na nowoczesną książnicę należy patrzeć przez pryzmat jej zadań, bieżących oraz długoterminowych, także o znaczeniu strategicznym dla regionu. W przestrzeni społecznej nowa biblioteka będzie funkcjonować w roli „eksperta informacji” i instytucji uczącej, otwartej na potrzeby edukacyjne, informacyjne, kulturalne, naukowe, a także w pewnym stopniu rozrywkowe, będącej integralnym i niezbędnym elementem tej przestrzeni.

Jako element „tkanki” miasta, staje się jednocześnie częścią jego architektury oraz rytmu miejskiego życia. W pewnym sensie powinna się doń przystosować przez zakres proponowanych usług oraz funkcjonalność

oferowanych rozwiązań. „Ta w dużej mierze zależy od ścisłej współpracy bibliotekarzy i projektantów w bardzo wczesnej fazie konstruowania wizji przyszłego obiektu. Rozwiązanie, które udało się wypracować dla Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej w Katowicach wyniknęło ze wspólnej refleksji architektów i pracowników biblioteki nad budownictwem bibliotecznym ostatnich lat w świecie. We wnioskach z takiego namysłu pojawia się paradoksalna konstatacja, że nowoczesna biblioteka musi wzorować się w swoich założeniach architektonicznych, w aranżacji przestrzeni dla zbiorów i czytelnika, na najdawniejszych antycznych wzorcach, odtwarzając wręcz mityczny model Biblioteki Aleksandryjskiej [...] Biblioteka na miarę XXI wieku nie chce być przede wszystkim magazynem - miejscem przechowywania księgozbioru, ale miejscem spotkania i wykorzystywania jej zasobów, zarówno tych tradycyjnych, jak i elektronicznych. Zlokalizowana w kampusie akademickim nie jest dzisiaj tylko wypożyczalnią i czytelnia, ale staje się miejscem uczenia się. Na jej twórcach wymusza to zatem odpowiednie dostosowanie przestrzeni sprzyjającej wymianie poglądów, pracy zespołowej, a nawet relaksowi. Jej sens istnienia spełni się wówczas, gdy stanie się najpopularniejszym miejscem kampusu” (Pawelec, 2009).

Projektowanie gmachów bibliotek to w tej chwili już niemal odrębna, bardzo specjalistyczna dziedzina – pole współpracy bibliotekarzy i architektów, obejmujące kilka etapów: od zidentyfikowania potrzeb do urządzania wnętrza i rozmieszczenia terminali komputerowych. Standardy nowoczesnej ksiąźnicy są równoznaczne takim określeniom, jak: bezpieczeństwo i komfort pracy, ochrona zbiorów i wyposażenia biblioteki, otwartość i dostępność. „Pożądaną cechą funkcjonalnego projektu jest również tzw. kompaktowość czy spistość. Najczęściej wykorzystywane miejsca i usługi m.in. wypożyczalnia, punkty wypożyczeń i zwrotów książek powinny być scentralizowane, zlokalizowane blisko siebie. Organizowanie przestrzeni bibliotecznej uwzględnia też pojęcie hałasu (ciszy), a z nim konieczność wydzielenia miejsc do pracy indywidualnej i grupowej. Budynek musi być łatwy i ekonomiczny w utrzymaniu, a sama konstrukcja na tyle elastyczna, by zapewnić możliwość ewentualnej, swobodnej rozbudowy” (Pawelec, 2009).

Nowy gmach biblioteki został wybudowany w centrum Katowic⁴, w głównym zespole budynków Uniwersytetu Śląskiego przy ul. Bankowej 11A. Położenie CINiBA w sercu uniwersyteckich kampusów i stolicy województwa śląskiego pełni ważną funkcję, ponieważ nadaje nie tylko akademicki, ale regionalny charakter temu ośrodkowi naukowemu i kulturalnemu.

Budynek został zaprojektowany w sposób umożliwiający jego ewentualną późniejszą rozbudowę. Żelbetowa, monolityczna słupowo-płytowa konstrukcja zapewnia maksymalną prostotę i wytrzymałość, jak również duże możliwości przekształceń i zmian w zakresie organizacji przestrzeni.

4 Przekazanie budynku inwestorowi jest planowane na koniec czerwca 2011 r.

Nieliczne ściany żelbetowe usztywniają układ przestrzenny budynku w obydwu kierunkach. Słupy zaprojektowano jako żelbetowe, uzwojone ze zbrojeniem sztywnym. Istnieje możliwość sprefabrykowania słupów i głowic, co znacznie powinno przyspieszyć budowę i podnieść jakość konstrukcji (Pawelec, 2009).

Podstawą konstrukcji jest prostokąt o wymiarach 63,75 m x 46,25 m. Na tej bazie została wzniesiona bryła, składająca się z trzech ogólnodostępnych kondygnacji. Nad nią znajduje się mniejsza bryła o wysokości 14,3 m, również na rzucie prostokąta, o wymiarach 48,75 m x 16,25 m. Na poziomie -1 znajdują się magazyny oraz pomieszczenia techniczno-gospodarcze. Wysokość biblioteki wpisuje się w średnią wysokość budynków sąsiadujących. Na szczególną uwagę zasługuje elewacja w kolorze rubinowym, który nawiązuje do czerwonej, palonej cegły, tak charakterystycznej dla Górnego Śląska. Budynek zawiera 4004 wąskie tzw. okna szczelinowe, które dają efekt stonowanego światła.

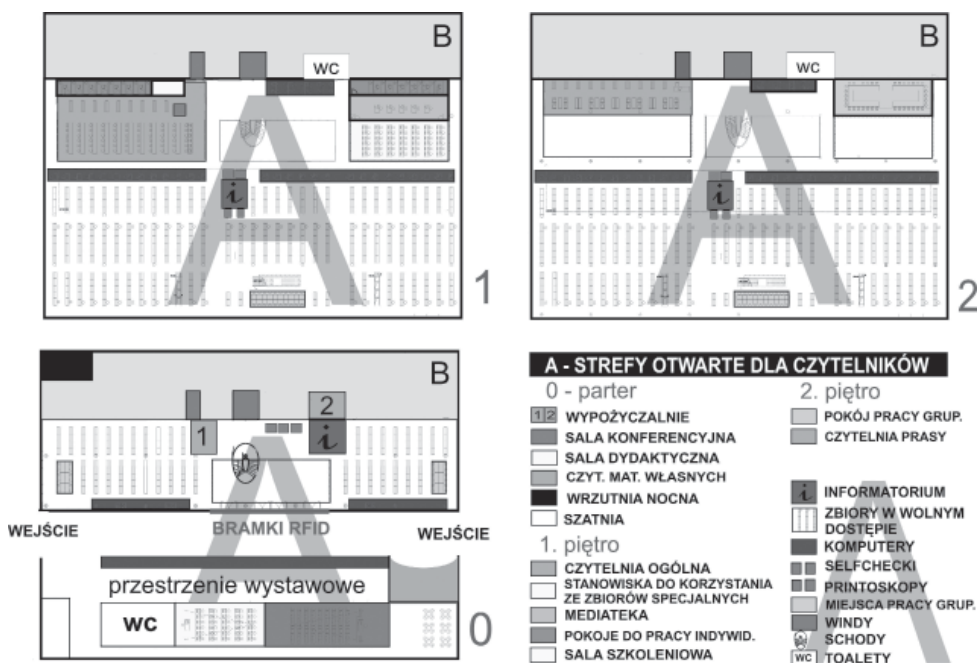
Podstawowe dane charakteryzujące obiekt:

- pow. działki – 12 203,47 m²
- pow. zabudowy – 2 910,00 m²
- pow. całkowita – 13 260,49 m²
- pow. całkowita części podziemnej – 2 755,89 m²
- pow. całkowita części nadziemnej – 10 504,60 m²
- pow. netto – 12 273,40 m²
- pow. netto części podziemnej – 2 597,56 m²
- pow. netto części nadziemnej – 9 675,84 m²
- kubatura brutto – 62 559,70 m³
- kubatura brutto części podziemnej – 12 288,00 m³
- kubatura brutto części nadziemnej – 50 271,70 m³ (Studium).

Organizacja i rozwiązania zastosowane wewnątrz gmachu korespondują z jego architekturą, odpowiadając prostemu, dualistycznemu podziałowi: dwie bryły odpowiadają dwóm zasadniczym strefom funkcjonalnym – otwartej dla czytelnika oraz przeznaczonej tylko dla bibliotekarzy (pracowniczej i magazynowej). Zarówno architektura, jak i sposób urządzenia wnętrza, wyposażenie techniczne, meble mają podstawowy cel – stworzyć komfortowe warunki pracy do pełnego korzystania z usług biblioteki w miarę indywidualnych potrzeb jej użytkowników.

Pierwsze trzy kondygnacje budynku będą podporządkowane udostępnianiu zasobów. Na parterze wokół holu głównego rozlokowano pomieszczenia pełniące zarówno funkcje ściśle biblioteczne (wypożyczalnia i informatorium), jak i „niebiblioteczne” (sale konferencyjna i dydaktyczna, pasaż wystawowy oraz pomieszczenia towarzyszące, do spędzania wolnego czasu

lub np. korzystania z materiałów własnych). Na poziomie 0 rozpoczyna się też strefa zbiorów w wolnym dostępie, która zajmuje głównie przestrzeń I i II piętra. Na trzech poziomach naziemnej części większej bryły gmachu obok regałów z książkami znajdują swoje miejsce luźno rozmieszczone stanowiska do pracy własnej, z komputerami i terminale z dostępem do Internetu, elektronicznych katalogów, zasobów elektronicznych Centrum i otwartej sieci. Czytelnie i wydzielona strefa pracownicza, niedostępna dla czytelnika, będzie zredukowana do niezbędnego minimum. Na granicy obu stref, czytelniczej i pracowniczej, w pobliżu przebiegu pionowej linii transportu książki usytuowano miejsca pracy obsługi biblioteczej; ponadto na I piętrze zaplanowano obszar przeznaczony do korzystania ze zbiorów pod nadzorem bibliotekarzy: czytelnię ogólną obsługującą zbiory z magazynów zamkniętych, pomieszczeniem przeznaczonym do udostępniania zbiorów specjalnych, czytelnię czasopism bieżących oraz mediatekę.

Rys. 1. Plany kondygnacji ze strefami dostępnymi dla użytkowników

Dodatkowo do dyspozycji użytkowników będą pokoje do pracy indywidualnej, pokoje pracy grupowej, wydzielone miejsca czytania prasy i odpoczynku oraz dobrze wyposażona sala dydaktyczna. Na I piętrze znajdują się również pomieszczenia biurowe, w tym gabinety dyrekcji oraz sekretariat, jak również niezbędne pomieszczenia towarzyszące (sala dydaktyczna, pomieszczenia socjalne, toalety i inne). Nad główną częścią budynku będzie umieszczona mniejsza bryła, której piętra będą dostępne wyłącznie dla pracowników Centrum. Na III piętrze zaplanowano pomieszczenia dla pracowników oddziału gromadzenia i opracowania zbiorów. Piętra IV i V przeznaczono na magazyny zwarte zamknięte dla czytelników, w tym na IV piętrze magazyny zbiorów nietypowych, a na V piętrze zbiorów chronionych. Pod budynkiem znajdują się pomieszczenia przeznaczone na magazyn książek oraz pomieszczenia o charakterze techniczno-gospodarczym (Studium).

Wolny dostęp

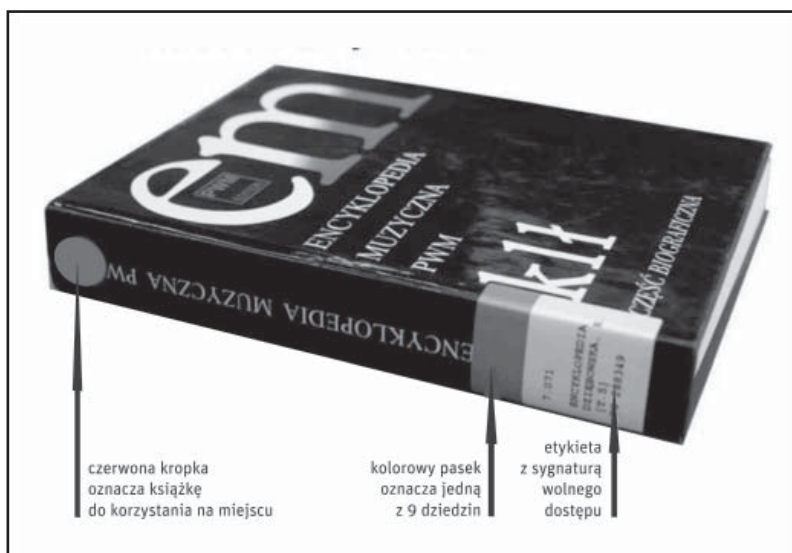
Jednym z najbardziej charakterystycznych elementów, poza niekonwencjonalną architekturą, jest tzw. strefa wolnego dostępu. Taki nieskrępowany dostęp do półek to przede wszystkim możliwość dotarcia do książek bez konieczności ich wcześniejszego zamawiania w sposób tradycyjny, czyli elektronicznie lub przez złożenie rewersu. Z punktu widzenia biblioteki niewątpliwą zaletą tego rozwiązania jest jednoczesne udostępnianie i przechowywanie zbiorów. Cały księgozbiór znajdujący się w wolnym dostępie zostaje przygotowany do pełnej samoobsługi czytelnika, z uwzględnieniem nowoczesnych technologii przechowywania, identyfikacji danych oraz systemów zabezpieczeń. W strefie wolnego dostępu docelowo znajdzie się około 340 tysięcy woluminów książek. Są to materiały wydane od 1995 r. oraz podręczniki i skrypty akademickie, a także dzieła podstawowe z poszczególnych nauk i dziedzin wiedzy. Po otwarciu, w pierwszym okresie funkcjonowania Centrum zbiory będą liczyły ok. 800 tysięcy egzemplarzy, razem ze zbiorami przechowywanymi w magazynach.

Układ zbiorów w wolnym dostępie

W 2008 r. został powołany Zespół ds. opracowania schematu rozmieszczenia księgozbioru przeznaczonego do wolnego dostępu w CINiBA, który przyjął za podstawę dziedzinowego rozmieszczenia zbiorów Uniwersalną Klasyfikację Dziesiątą. Na tę decyzję wpłynęło stosowanie tej klasyfikacji w obu bibliotekach uniwersyteckich, które współtworzą Centrum. Jest ona również podstawą klucza wyszukiwawczego w katalogu OPAC. Klasyfikacja została zmodyfikowana, uproszczona, stając się podstawą opracowania projektu schematu sygnatury w wolnym dostępie. Adaptacja polegała na uproszczeniu symboli i ustaleniu zasad szeregowania oraz określeniu reguł przypisywania symbolu, tak by stworzyć przejrzysty system oznakowania

zbiorów. W celu ułatwienia orientacji w wolnym dostępie, wszystkie książki są oklejane kolorowymi etykietami o ściśle określonym znaczeniu, takim jak: sygnatura, dział UKD oraz przeznaczenie do wypożyczenia lub korzystania na miejscu.

Czytelnik będzie mógł dotrzeć do interesujących go materiałów w dwójki wzajemnie uzupełniający się sposób: poprzez samodzielne wyszukiwanie książki lub czasopisma bezpośrednio na półkach w wolnym dostępie oraz po przeszukaniu katalogu komputerowego i uzyskaniu informacji o miejscu przechowywania dokumentu (wolny dostęp czy magazyn zamknięty). W zależności od tego, w którym magazynie znajduje się poszukiwana książka użytkownik może sam znaleźć ją na półce lub, jeśli książka znajduje się w magazynie zamkniętym zamówić ją do wypożyczalni bądź czytelnicy. „Zbiory CINIiBA zostaną podzielone na dwie części. Jedną część tworzą książki w wolnym dostępie rozlokowane na trzech kondygnacjach: na parterze w tzw. skryptorium gdzie zebrane zostaną podręczniki i skrypty gromadzone w wielu egzemplarzach oraz na dwóch kolejnych piętrach w magazynach otwartych. Drugą część zbiorów stanowić będą zbiory przechowywane w magazynach zamkniętych, obsługiwane w podobny sposób jak dotychczas, czyli w zależności od przeznaczenia będzie można je zamawiać do czytelnicy lub wypożyczalni. W efekcie będą funkcjonowały dwa sposoby wypożyczeń: samoobsługowy dla książek z wolnego dostępu oraz

Rys. 2. Książki rozlokowane w strefie wolnego dostępu zostają zaopatrzone w zestaw oznaczeń

tradycyjna wypożyczalnia, podobna do aktualnie funkcjonującej obsługująca książki z magazynów zamkniętych przeznaczone do wypożyczenia. Oprócz tego planowane są również wrzutnie umożliwiające dokonywanie zwrotów wypożyczonych książek o dowolnej porze. Gmach CINIiBA będzie przykładem wykorzystania dobrodziejstw techniki: nowoczesnego systemu klimatyzacji i ogrzewania; komputerowo sterowanych systemów ochrony przeciwpożarowej, infrastruktury informatycznej w celu zapewnienia optymalnych warunków korzystania z komputerów osobistych oraz stacjonarnych komputerów równomiernie rozlokowanych i wszystkich niezbędnych urządzeń audiowizualnych. Ponadto gmach będzie wyposażony w urządzenia usprawniające pracę bibliotekarzy, umożliwiające zastosowanie urządzeń, dzięki którym czytelnik może sam dokonywać wypożyczeń dokumentów lub jego zwrotów” (Studium).

Schemat wolnego dostępu:

0. Dział ogólny
1. Filozofia. Psychologia
2. Religia. Teologia. Religioznawstwo
3. Nauki społeczne. Prawo. Administracja. Nauki ekonomiczne
5. Matematyka. Nauki przyrodnicze
6. Nauki stosowane. Medycyna. Nauki techniczne. Rolnictwo
7. Sztuka. Rozrywki. Sport
8. Językoznawstwo. Nauka o literaturze. Literatura piękna
9. Archeologia. Prehistoria. Geografia. Biografie. Historia

„Trzecie miejsce” w bibliotece uniwersyteckiej

Współczesna architektura bibliotek uwzględnia zmieniające się oczekiwania czytelników. Wychodzi im naprzeciw poprzez konkretne rozwiązania ułatwiające realizację różnych funkcji i zadań biblioteki, w tym także tych tzw. niebibliotecznych. Dzisiejsza biblioteka naukowa nie jest już tylko księżnicą rozumianą głównie jako magazyn służący przechowywaniu książek. Ma to być także miejsce spotkań, wymiany myśli, fermentu naukowego. Sytuacje nieformalnych spotkań w bibliotece naukowej powinny zawsze na którymś poziomie służyć promowaniu i popularyzacji nauki i kultury wysokiej. W ten sposób stając się szansą poznania nowego, zatrzymać w tle wartość pozytywną. Architektura CINIiBA pozwala – w miarę potrzeb łączyć rolę biblioteki i nieformalnego „trzeciego” miejsca spotkań, lub wyraźnie je rozdzielić. „Granicy” można znaleźć w postaci szklanej ściany na parterze, znajdującej się między właściwą biblioteką, a pasażem wystawowym, przechodnim deptakiem wewnątrz budynku, sąsiadującym z salami konferencyjną i szkoleniową.

W przezroczystą, szklaną ścianę są wmontowane ogromne drzwi. W zależności od potrzeb – pełni funkcję „muru”, który dzieli dwa światy, ale jest także „oknem na świat po drugiej”, za szybą. Widoczny, przez to bliższy i bardziej znany, a dzięki drzwiom otwartym dostępny. Takie będzie Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka – otwarte.

Bibliografia

Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka (CINiBA) [online]. 2008-2010 [dostęp: 2011-06-16]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.ciniba.us.edu.pl/>

Pawelec D. [i in.], (2009), *Projekt Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka wobec trendów i norm w budownictwie bibliotecznym*. „Biuletyn EBIB” [online], nr 3(103) [dostęp 2011-06-16]. Dostępny w World Wide Web: http://www.ebib.info/2009/103/a.php?pawelec_in.

Program użytkowy Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego [dokument niepublikowany]

Studium wykonalności projektu Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka (2008), Uniwersytet Śląski i Akademia Ekonomiczna. Katowice.

Uzasadnienie wyboru projektów kluczowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 [online]. 2006 [dostęp: 2011-06-16]. Dostępny w World Wide Web: <http://rpo.slaskie.pl/?grupa=2&art1=1159872812&art=&rok=2006>

Dariusz Pawelec, Jadwiga Witek
Scientific Information Center and the Academic Library
– an open library in the social dimension of the city
Summary

The article presents the principles and the history of creation of the Scientific Information Center and the Academic Library, the common project of University of Silesia and the University of Economics in Katowice. It provides a detailed description of the building, as well as the location and functions of the rooms on each floor. The idea of the free access and the organization of the book collection are characterized. The brief work puts an emphasis on the new role that the university library plays, being not only the place of lending the books, but also becoming the place where the culture is disseminated and the informal meetings take place.